

žaš, 'kəkər sɛ 'dɔ:k pa š'ruo:k • čustv. **padel** ipd. **je, kakor je dolg pa** (= no) **širok padel je tako, da je bil ves na tleh**: nə'mā:žə səm s 'xiša 'vən s'tɔ:pļa, səm 'žə 'pā:dļa, 'kəkər səm 'dɔ:ga nə š'ruo:ka • ⇒ pasti dolg CAJT • ⇒ preganjati dolg CAJT | | + [Tominšek 1903: 10: im. ed. m. sp. »dōūg«, »dōg« – morda spada k DOLG m.]

▶ **dolgo** ▶ 'dɔ:gə prisl. ⟨⟩ *dolgo* | < *dolg*: 'təm 'nišmə b'lɛ 'dɔ:gə • 'ta:g 'dɔ:gə smə b'lɛ u'jɛtɛ 'təm, da ja k'liçɔ jəx 'puo: tis't' ufi'cɛ:r • sm̩ 'bɛ:u 'təm 'puo: 'dɔ:gə 'ca:jta • 'dɔ:gə tɛ 'ni b'žə da'mɔ • redk. 'ni b'žə 'dɔ:gə, sɛ 'žə zaʊs'ta:ulelɛ (*kmalu so začeli ustavljati*) • ja 'čuvo, da bɛ mə na uš'ļa:, p'rɛz' 'dɔ:gə b |iz-*raža trajanje sploh*: smə 'indɛ b'lɛ nɛ 'dɛn al 'kɛg 'dɔ:gə • **dolgo nazaj pred davnim časom**: žə 'dɔ:gə na'za:j sta 'ja:ŋga pəsʋɛ'jjīa • čustv. **govoriti** (: razlagati ipd.) **na dolgo pa (na) široko govoriti zelo obširno, s številnimi podrobnostmi**: na 'dɔ:gə pa š'ruo:kə ja rɛspɛ'vi:ɛdʋɔ, 'kək ja b'žə • redk. **ne bo dolgo, bom** ipd. ... *kmalu bom* ...: 'na: bɔ 'dɔ:gə, bɔ 'pa:ršū na'za:j (| ⇒ HMALU) • omilj. **ne bom** (: bo) (**več**) **dolgo kmalu bom umrl**: z'žə na 'kuo:ncə 'sə 'mā:ma – 'na:bdə ('vi:ž) 'dɔ:gə (| napol sem (že) v GROBU) | | +

dolgcajt ▶ 'dɔ:k'ca:jɛt povdk. ⟨⟩ *dolgčas*: 'dɔ:k'ca:jɛt mɛ ja b'žə • kə 'nišɛ 'nɛž 'dɛ:žɔ, 'ka: g'runtɔ 'sɛ, ja b'žə pa 'ka:r 'dɔ:k'ca:jɛt • pɛ 'ma:mɛ mɛ ja b'žə 'dɔ:k'ca:jɛt (*mamo sem pogrešal, želel sem si njene prisotnosti*) | ⇒ CAJT | | +

dolgčas ⇒ DOLGCAJT

dolgocajten ▶ dɔga'ca:jɛtɲ -tna -ə prid. ⟨rod. ed. m. sp. -t'nega⟩ *dolgocasen*: 'tā:kə dɔga'ca:jɛtɲə u'rjɛ:me 'ja:, da 'tud' g'rɛ:m 'ka:r 'lɛ:č • 'kək ja ta 'žɛ:nska dɔga'ca:jɛtɲa! | | +

▶ **dolgocajtno** ▶ dɔga'ca:jɛtɲə prisl. ⟨⟩ *dolgocasnno*: 'duo:ns ja pa 're:z dɔga'ca:jɛtɲə • 'tɔ: pa 'ni za pəs'žusət, kə 'ta:g dɔga'ca:jɛtɲə gʋa'ri | | +

dolgocajtiti ▶ dɔga'ca:jɛtɛt -ɛm nd. ⟨dɔga'ca:jɛtɛ (in -'ca:jɛt') -'ca:jɛtɛ; dɔga'ca:jɛt'u -t'la -ə⟩ *dolgocasiti*: a tɛ 'filɛm 'tjɛ:be 'tut' (|)a:g dɔga'ca:jɛtɛ kə 'mɛnɛ? | | +

▶ **dolgocajtiti se** ▶ dɔga'ca:jɛtɛt se -ɛm se nd. ⟨⇒ DOLGOCAJTITI⟩ redk. *dolgocasiti se*: 'pɛ:dɛ pɛ'mā:gad, a se 'na: bɛž dɔga'ca:jɛt'u | | +

dolgocasen ⇒ DOLGOCAJTEN

dolgocasiti ipd. ⇒ DOLGOCAJTITI ipd.

dolgolasec ⇒ KUŠTRAVEC

dolgovati ⇒ DOLŽEN, ⇒ imeti na DOLGU

doli ⇒ DOL

doliile ⇒ DOLLE

dolina ▶ dɛ'ljina -'line z ⟨⟩ *dolina* | *nižji, podolgovat svet*: 'kā:ka 'le:pa dɛ'ljina ja 'guo:r! • 'ni b'žə t're:ba dɛ'ļa:uɛcəm 'nɛç sɛ z dɛ'line ta'guo: 'nuo:sɛt • 'puo: smə š'lɛ pa u dɛ'ljinə – 'kā: pa 'bɛš | | + [Tominšek 1903: 19: or. mn. »dɛlín-nam̩«]

dolinast ipd. ⇒ DOLINATEN ipd.

dolinaten ▶ dɛ'ljinatɲ -tna -ə prid. ⟨rod. ed. m. sp. -t'nega⟩ *dolinast*: 'təm ja 'bɛ:u s've:d_ (|)ɛ'ljinatɲ | | + (Plet. *dolinat*)

▶ **dolinatno** ▶ dɛ'ljinatɲə prisl. ⟨⟩ *dolinatno*: 'ta:g 'bəl dɛ'ljinatɲə ja b'žə | | +

doliti ▶ dɛ'ljɛt (nov. -'lijɛt) -'lijam d. ⟨⇒ LITI⟩ *doliti*: 'le: dɛ'li 'ša: 'vina, da bɔ 'pɔ:nɛ | | +

dolivati ▶ dɛ'ljivat -əm nd. ⟨dɛ'livɛ it.d.⟩ *dolivati*: 'va:də ja dɛ'ljivɔ x m'le:kə | | +

dolle ▶ 'duo:le prisl. ⟨⟩ (*tam doli*: 'puo:l 'duo:le ja b're:k, p'ra:umə, da sɔ 'b'ri:ɛgɛ • 'duo:le sm̩ 'bɛ:u, sm̩ pa 'vid'ɔ 'vidrɛ, kə ja 'tɛlɛ 'pa:ršīa z 'va:dɛ pa 'tɔ:d'le 'duo: • 'tɛtɛlɛ, kə 'duo:le sɛ'di, 'g'rā:bnerca, ja b'ža: z'ra:unə • 'lɛ:, (poud., redk. 'tɛmlɛ) 'duo:le 'ja:, pɛg'lɛ:dɛ | ⇒ TADOLLE, TAMDOLLE | ⇒ DOL | | +

določiti ▶ dɛ'žɔ:čɛt (in -čt) -əm d. ⟨⇒ LOČITI⟩ nov. *določiti a* | *ukazati, kako naj bo*: 'nɛç mɛ 'ni u'p'rā:šāa, 'ka: dɛ'žɔ:č-ļa 'ja:, da 'nɛ: g'rɛ:m **b** | *izbrati, nameniti za kaj*: t'ri ja dɛ'žɔ:ču, pa smə š'lɛ | | +

dolžen ▶ 'dɔ:žɛn -žna -ə povdk. ⟨rod. ed. m. sp. -žnega⟩ biti dolžen komu *dolžen* | *ki ima dolg*: za kɛ'fija sm̩ tɛ ša 'dɔ:žna (*ti še dolgujem*) • 'kò:k sma pa 'dɔ:žna (*koliko morava plačati*)? • sm̩ p'žā:čɛ 'duo:b'u, sm̩ 'bɛ:u ša pa (poud., star. 'ta:j) 'dɔ:žɛn, kə sɔ mɛ za 'puf 'ta:rgalɛ | | +

dolžina ▶ dɔ'žina -'žine z ⟨⟩ redk. *dolžina* | *razsežnost med koncema česa*: dɔ'žina ša 'ma:rəm z'mɛ:rt • dɔ'žine 'ma:ra 'bɛt nɛ dɛ'sɛ:t 'mɛ:tru • pɛ dɔ'žinɛ pra'rɛ:žɛ (| ⇒ PODOLGEM) | | +

dolžinski ▶ dɔ'žin's'kɛ -'žinska -ə prid. ⟨rod. ed. m. sp. -žin's'kega⟩ *dolžinski*: d'vā: dɔ'žinska, 'nɛ: kə'bična 'mɛ:tra | | +

dolžiti ▶ dɔ'žit -'žim (in dɔu-) nd. ⟨-; dɔ'žiu -'žila -ə, mn. -'žile⟩ nov., redk. *dolžit*: dɔ'žijə 'mɛ:, da 'nišm̩ pɛ'mā:gaļa • pɛ k'rjūmɛ (= nɛ'dɔ:žnɛmɛ) sɛ ga dɔ'ži-